

intézte, vagyis az osztrák postatakarékpénztár vezetése alatt több bécsi és vidéki pénztintézetre.

— Ami a magyar kölcsonit illeti, a mi értesülésünk szerint annak kibocsátása már január elsején meg fog történni, még pedig annak a magyar csoportnak utján, melynek élén a Rotschild-ház áll. A kibocsátás nyilvános aláírás utján fog történni.

A szegedi vágó-állatvásár.

Segélyt kérnek a földmivelésügyi minisztertől.

(Saját tudósítónktól.) Szeged városának sok gondja van mostanában az állatvásár terére. Főlépülven és üzembe helyeztetvén az új vágóhid, fölmerült a terv, hogy az állatvásár-teret közvetlenül a vágóhid mellé kell tenni. Tárgyalnak is erről évek óta, de a végleges kivitel még mindig késik.

Most Jung Péter főállatorvos előterjesztést tett a tanácsnak, hogy a város a vágó-állatvásárra kellő berendezésére kérjen segélyt a földmivelésügyi minisztertől, abból a négyszázezer koronából, amit a miniszter épen ilyen célra vett föl a tárcájába.

A főállatorvos indokolt előterjesztése nagyon érdekes. A szakértelem csillan ki belőle s a tanácsnak igen jó szolgálatot tett előterjesztésével. Ez az előterjesztés így szól:

A város törvényhatósági bizottsága, mint ismeretes, a heti állatvásárt a közbiztonság mellett helyezte át. Abból az alkalomból, hogy a földmivelésügyi miniszter tárcája 1911. évi költségvetésében a vidéki városokban vágóállatvásárok létesítésére és berendezésére irányuló tevékenység támogatására négyszázezer koronát irányzott elő, az említett heti állatvásár forgalmának fejlesztése érdekében javasolom a tekintetes tanácsnak, méltóztassék a közgyűlésnek előterjesztést tenni, hogy az erre a vásárra fölrajzolt szarvasmarhák részére megfelelő csarnok, az apró állatok, ugyancsak: sertések, juhok és borjúk elhelyezésére pedig aklok fölállítását határozza el és azok fölállítási költségeinek fedezésére a földmivelésügyi minisztertől a fentemlített előirányzatból állami támogatást kérjen.

Az említett csarnokok és aklok létesítése azért mutatkozik kívánatosnak, mert azok fölállításával a vevő és eladó közönség az időviszonyok ellen megvédeve látogathatja a vásárokat, ami a vásárok látogatottságát kétségtelenül csak emelni fogja; emellett, minthogy az állatoknak megfelelőbb elhelyezésére módot

nyújt, a fölrajzolt áttekinthetőbbé teszi és lehetőséget nyújt arra is, hogy a vevőközönség az apró állatokat ne kocsiról, hanem lábon állva vásárolja és ezáltal azok minőségét, a vásár megkötését megelőzőleg, kellőképpen megítélhesse.

A tanács keddi rendes ülésében Bokor Pál polgármester-helyettes ismertette ezt a fontos ügyet. Mivel Lázár György dr. polgármesternek is tudomása van arról, hogy a város huszharmincezer koronát kaphat a vágó-állatvásár berendezésére a földmivelésügyi minisztertől, a tanács érdemlegesen letárgyalta a kérdést s az egész ügyet kiadta Bokor Pál polgármester-helyettes, gazdasági előadónak, kellő elkészítés végett.

A polgármester-helyettes a mérnökséggel, a főállatorvossal és a vágóhídi felügyelőséggel meg fogja állapítani a vágó-állatvásár berendezésének szükségleteit, ebből a megállapításból azután a mérnökség elkészíti a részletterveket és a költségvetést.

Mindezek után a város tanácsa, a közgyűlés nélkül, föliratilag kérni fogja a földmivelésügyi minisztert, hogy a szegedi vágó-állatvásárra kellő berendezésére adjon a városnak legalább harmincezer korona segélyt.

Tüntetések Belgrádban. Belgrádi tudósítónk jelenti: Vasárnap nagyszabású tüntetéseket rendeztek a szociálisták és republikánusok Belgrádban. A szociálisták Ifkovits Lázó városi bizottsági tag vezetésével, a republikánusok pedig Neudovics Dusan városi bizottsági tag vezetésével vonultak föl a szkupstina elé. A közel háromezer főből álló tömeg az általános választói jog és a sajtótörvény megújítása mellett tüntetett. A tömeg erősen abcugolta Péter királyt. A katonaság kivonult, de összeütközés nem történt, mert a tüntetés rendezésére nélkül folyt le.

Montecuccoli gróf és Hieronymi tanácskozása. Mint félhivatalosan jelentik, a kereskedelemügyi minisztériumban ma délelőtt tizenegy órakor Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter és Montecuccoli gróf tengerészeti parancsnok között tanácskozás volt. A tanácskozás, amelybe a kereskedelemügyi minisztérium és a közös hadügyminisztérium tengerészeti osztályának szakosztályfőnökeit is bevonták, egy Dreagnoughtnak Magyarországon való építésére vonatkozott.

mán tűrő magánosa lett. Ibsen a társas életben morózus, tüskés, valóságos medve volt. Egy ízben alig tudták elcipelni egy lakomára, amelyet a tiszteletére rendeztek. Bismarck, a vasöklű, keményen lecsapott az Augusztina császárné csüdtörtéki politikai szalójára, amelyen terveket kovácsoltak ellene. A mostani német császár híres „Tafelrunde”-ja is botrányba fullt. Wilde Öskár, aki fiatalabb korában a londoni társaságok látványosság volt, a darabjaiban valósággal vitorlával tette csúfá az angol társaság szokásait. Tőle ered az a mondás, hogy egy aszszony, aki előkelő irodalmi és művészi szalónt akart nyitni és e célból az emberek közé ment, végre is népkonyhát alapított. Nem szabad megfeledkezni Tolstojról sem, aki jaszna-polyánai remeteségében a mai bonyolult társadalom korhadtsága ellen a régi keresztények fraternitásban, házközösségében találta meg az emberiség megmentésének és boldogulásának egyetlen módját.

Lehet-e csodálni, hogy egy kor, amelynek ilyen apostolai vannak, a társas életet egészen elhanyagolja és a kávéházi, kaszinói élet felé tendál, ahol az ember emberek közt lehet és mégis messzi tarthatja őket magától? Így óvatosabb, kényelmesebb az élet, de vajon szebb-e? Az ember elvégre „zoon politikon”, társas lény, egymásra van utalva és csak erősszövetéssel képes elérni nagyot és szépet. Nagyon meg kell változniok mai eszméinknek, amíg a társas élet, a gyakoribb érintkezés, a szellemi dörzsölődés fontos szükségességét újra föl fogjuk fedezni.

Karácsonyi ötletek a magyar újságírásban.

A magyar könyvpiac mindinkább panaszosabb a nagybodó eredménytelenség miatt. A közönségnek nem könyv kell. Hanem újság. A könyvek helyett előtérbe nyomultak az újságok. Egy-egy karácsonyi szám erőpróbája egy-egy szerkesztőségnek. Ilyenkor tetszik meg, mint töltenek meg száz-kétszáz újság-oldalt úgy, hogy egyetlen oldal se laposodjék el, hogy a nagyközönség, de minden egyes olvasó is, megtalálja a neki való sorokat. És ilyenkor tetszik meg, melyik szerkesztőség küzd öntudatosan a haladásért, melyik pedig csakhogy épen arra fektet súlyt, hogy „újságot” adjon.

Egy-egy karácsonyi ünnep meghozza, megmutatja a magyar újságírás fejlődését. Lendületes fejlődés ez. Talán példátlan a világsajtó fejlődésében. Annyi ötlet, annyi speciális kiválóság ragyog egy-egy karácsonyi számból, hogy bátran, bárki külföldi előtt eldicsekedhetünk a magyar újságírás nagyratérésével. És ami a legspeciálisabban magyar kiválóság, — az, hogy egy-egy ünnepi számban a társadalom mindenféle kérdése, véleménye, kívánata ott van. Ugy, hogy egy-egy karácsonyi újság mindenre kiterjedő tartalma vetekszik öt-tíz könyv anyagával.

A magyar újságírás ezidei karácsonyi termelése pedig kiváltképpen gazdag. Olyan, hogy még az újságírókat is meglepte az eredmény. Az eddigi vastag, súlyos karácsonyi számok a mai drága világban méginkább, szinte aránytalanul megvastagodtak, a legtöbb hirlap lapjain pedig külön-külön is országosan elismert írók, újságírók serege sorakozik. És a legfeltűnőbb és legbiztatóbb a fejlődésben a vidéki újságok erőteljes sorakozása. Csak például hazzuk fel, hogy az Aradi Közlöny ugyanolyan terjedelemben jelent meg karácsonykor, mint a Pesti Hirlap. Hogy a Delmagyarország szerkesztősége és kiadóhivatala az elismerő sorok seregét kapta a karácsonyi számért most, ez is az újságírás fejlődésének legaktuálisabb bizonyossága, egyik példája annak, mennyit fejlődött Szeged, de a vidéki városok legtöbbjének újságírása is.

Ötletekben gazdag a legtöbb karácsonyi szám. Mégis egyenként sorakoztatjuk azokat az újságokat, amelyeknek ötletei: fokmérő a mai magyar újságírásban.

A legimponálóbb ötlet a magyar zsurnalisztikában mindenesetre az Az Újság-é és a Pesti Napló-é lett. Az Újság-é azért, mert kétszázhetvenkét oldalon jelent meg, a Pesti Napló-é pedig azért, mert a gazdag, elejétől végéig nívós, meglepően ötletes szám mellé gyönyörű könyvet, a Shakespeare-albumot adta.

De a legmeglepőbb, a jövőre kiható, a lendületes fejlődést bizonyító ötlet mégis a Népszaváé. Fényképfelvételekkel kíséri a riport szövegét. Ez már a tökéletes újságírás bizonyossága, amelynek kiválósága különösen akkor lesz nyilvánvaló, ha az újságok nem abban győznek első-második elismerést, hogy hány oldalon jelentek meg, hanem a tartalomért. Amikor aztán az újságok jobb minőségű anyagból, kevésbé szemrontó betűkből készülnek és a fényképfelvételek tiszták, mindig élvezhetők lesznek.

A karácsonyi Az Újság kétszázhetvenkét oldalával a legvaskosabb volt minden európai lapnál. Karácsonyi ötletekben igen gazdag. Irodalmi szenzációja, hogy lekötli Mikszáth Kálmán egyik tárcáját és szóról-szóra leadja Kóbor Tamás „Egy test egy lélek” című nagy sikerrel játszott színművét. Karácsonyi ötlete, hogy bemutat tiz novellát az írók nevének elhagyásával, az olvasónak aztán ki kell találnia az író nevét. Ennél sokkal sikerültebb ötlet a „Hirdetési verseny”. Az olvasó megkritizálja a negyvennyolc oldalra terjedő hirdetések mindegyikét és szavazó-lappal véleményt mond. Beküldi, hogy melyik három hirdetést tartja díjra méltónak. A szavazóközönség aztán díjtárgyakat kaphat. Ez a verseny a hirdetés történetére igen fontos, különösen Magyarországon, ahol a hirdető, de az újságok is, kevés gondot fordítottak a hirdetés rovatra, ahol csudarossz, ijesztően izléstelen hirdetések is akadnak. Az Újság példa arra, hogy a kör-

lőlködőn állítja szembe a jobbmódu osztályokkal, a sors elkényeztetett kegyeltjeivel, akik többé nem mernek pompázni gazdagságukkal, nem merik a világ előtt megnyitni termeiket és zárkóztattak, félénken élnek és csak egymás közl érintkeznek.

A harmadik a mai pesszimiztikus filozófiát vádolja azzal, hogy morózuossá, bizalmatlanná tette az embereket. Schopenhauer, Darwin, Nietzsche pörére vetkőztették az ember egoizmusát, gyűlölködő, veszekedő, majomszerű természetét. Az ő tanításaik már felszívódtak az emberekbe, akik óvatosabbak lettek és tisztábban látják a társas életben az önző érdekek szálait, amelyeket egyes mohó kezek bogoznak a maguk érdekében.

Ez a legnagyobb bizalmatlanságig fokozódott emberismeret, szinte embergyűlölet csakugyan ráültette a bélyeget a mi korunkra. Molière még tragikomikusra stilizálhatta a „Misanthrope”-ot. Racine még udvari életet élt. Goethe és Kant szívesen jártak társaságba, amelynek a lelkei voltak. Az „enciklopedisták” nemcsak írásaik, hanem „petits diners” utján terjesztették eszméiket. Még Párisban tartott a legtovább a társas élet, ahol III. Napoleon udvarában, de különösen Matild hercegnő zsurnajain Sainte-Beuve, Taine, Mérimée szelleme ragyogott.

Nézzük ellenben a mi nagy embereinket. Schopenhauer nőgyűlölete ismeretes, Nietzsche-nél jobban senkisémet utálta az emberi csordát, lassankint a legjobb barátaival is szakított, egészen egyedülállóan, elhagyotttának érezte magát, míg végül rá nem szakadt a szellemi elborulás, amelynek né-